



Svar på fråga 2024/25:441 av Olle Thorell (S)  
Regeringens ansvar för att säkra alla elevers digitala kompetens

Olle Thorell har frågat mig vilka konkreta åtgärder jag avser att vidta för att säkerställa att samtliga svenska elever ges den digitala kompetens och IT-kunskap som krävs för att möta framtidens krav på arbetsmarknaden och i samhället.

ICILS-studien visar på brister hos svenska elever när det gäller digital kompetens. Studien visar också genom jämförelse med andra nordiska länder att användning av digitala lärverktyg i skolan inte automatiskt leder till att elever utvecklar en god digital kompetens.

Vi ser samma mönster som vi nu kunnat se i flera internationella undersökningar under senare tid bland annat PIRLS, ICCS, PISA och nu ICILS. Det är stora skillnader mellan elevgrupper med olika socioekonomisk bakgrund. Elever med gynnsam socioekonomisk bakgrund presterar bättre än elever med svagare socioekonomisk bakgrund.

Digital kompetens förutsätter att eleven har grundläggande färdigheter som läsa, skriva och räkna. Därför måste skolan också fokusera på grundläggande färdigheter först, innan eleven kan utveckla en digital kompetens.

Det finns också vetenskapligt stöd för att skärmfria miljöer skapar bättre förutsättningar för barn att utveckla relationer, koncentrera sig och lära sig att läsa och skriva. Fokus i de yngre åldrarna bör därmed ligga på fysiska böcker och inte digitala lärverktyg.

I november 2023 fick Statens skolverk i uppdrag att ta fram allmänna råd eller rekommendationer om val och användning av lärverktyg i undervisningen i skolväsendet, och stödmaterial för huvudmän, rektorer, lärare och förskollärare som kan tillämpas vid val och användning av lärverktyg i undervisningen i skolväsendet. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet senast den 15 januari 2025 (U2023/03229). Regeringen har även tillsatt Läroplansutredningen i syfte att skapa bättre förutsättningar för elevers lärande och kunskapsutveckling (dir. 2023:173). Utredningen ska bland annat ska lämna förslag på hur området läsning och läsförståelse kan förstärkas och även hur skrivningar om digitalisering bättre kan anpassas utifrån barns kognitiva utveckling och lärande.

Regeringen har också initierat satsningar på fler böcker i skolan genom statsbidrag för inköp av litteratur och läroböcker. Därtill

reformas lärarutbildningen för att bland annat säkerställa att blivande lärare har goda kunskaper i läs-, skriv- och matematikinlärning vilket också kommer bidra till att skapa bättre förutsättningar för alla elever att få de grundläggande färdigheterna på plats tidigt. Det är genom att kraftfullt satsa på verkningsfulla insatser för att stärka grunderna i svensk skola som vi bäst når de elever som behöver skolan allra mest.

Stockholm den 20 november 2024

Lotta Edholm